

БИБЛИОТЕКИТЕ И ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СВОБОДА

Заявление, подготвено от ИФЛА и одобрено от нейния Изпълнителен съвет на 25 март 1999 г. в гр. Хага, Холандия

[Alarabia](#), [Bangla](#), [Bosanski](#), [Cesky](#), [Chaltibhasa](#), [Dansk](#), [Deutsch](#), [English](#), [Espanol](#), [Farsi](#), [Francais](#), [Hangul](#), [Hrvatski](#), [Islenska](#), [Italiano](#), [Kartuli](#), [Lietuviskai](#), [Magyar](#), [Nederlands](#), [Nihongo](#), [Norsk](#), [Polski](#), [Portugues](#), [Russkij](#), [Shqip](#), [Srpski](#), [Suomeksi](#), [Svenska](#), [Tagalog](#), [Tamil](#), [Turkce](#), [Viet](#), [Zhongwen](#) (simplified), [Zhongwen](#) (traditional)

ИФЛА (Международната федерация на библиотечните асоциации и институции) поддържа, защитава и развива интелектуалната свобода според определението за нея във Всеобщата декларация за правата на човека на Организацията на обединените нации.

ИФЛА декларира, че правото на достъп до проявленията на знание, творческа мисъл и интелектуална дейност и на публично изразяване на гледища е основно право на всяко човешко същество.

ИФЛА вярва, че правото на знание и свободата на изразяване са два аспекта на един и същ принцип. Правото на знание е условие за свободата на мисълта и съвестта, а свободата на мисълта и на изразяването са необходими условия за свободния достъп до информация.

ИФЛА заявява, че съпричастието към интелектуалната свобода е основна отговорност на библиотечната и информационната професии и затова

ИФЛА призовава библиотеките и библиотекарите да се придържат към принципите на интелектуалната свобода, безпрепятствения достъп до информация и свободата на изразяване и да уважават поверителността на сведенията за ползвателите.

Насърчавайки членовете си да работят за признаването и осъществяването на тези принципи, ИФЛА декларира:

- Библиотеките предоставят достъп до информация, идеи и творения на въображението. Те са врата към знанието, идеите и културата.
- Библиотеките предлагат съществена подкрепа на пожизненото обучение, независимостта при вземане на решения и културното развитие както за отделни лица, така и за групи от хора.
- Библиотеките допринасят за развиването и поддържането на интелектуалната свобода и подпомагат опазването на основните демократични ценности и универсалните граждански права.
- Библиотеките са отговорни да бъде осигурен и улеснен достъпът до проявленията на знание и интелектуална дейност. За тази цел библиотеките набавят, опазват и предоставят разнообразни материали, които отразяват многостранността и разноликостта на обществото.
- Библиотеките гарантират, че подборът и достъпът до библиотечните материали и услуги се ръководи от професионални съображения, а не от политически, морални и религиозни възгледи.
- Библиотеките набавят, организират и разпространяват свободно и се противопоставят на всяка форма на цензура.
- Материалите, помощните средства и услугите на библиотеките са достъпни в еднаква степен за всички ползватели. Не се допуска дискриминация по отношение раса, вероизповедание, пол, възраст или каквато и да е друга причина.
- Ползвателите на библиотеките имат право на поверителност на личните сведения и на анонимност. Библиотекарите и библиотечните служители не могат да разкриват самоличността на ползвателите на материалите, които те ползват на трети лица.
- Общодостъпните библиотеки, които се финансират от обществени източници се придържат към принципите на интелектуалната свобода.
- Библиотекарите и другите служители в библиотеките са задължени да поддържат тези принципи.
- Библиотекарите и другите служители в библиотеките изпълняват задълженията си както към работодателя си, така и към ползвателите. В случаите на сблъсък между тези задължения, предимство има отговорността пред ползвателя.